
Aika 22.01.2025, klo 16:30 - 19:24

Paikka Teams

Käsitellyt asiat

§ 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 2 Pöytäkirjan tarkastaminen

§ 3 Omaishoidon tuen palvelujen myöntämisen perusteet

§ 4 Liikkumista tukevien palvelujen myöntämisen perusteet

§ 5 Ikääntyneiden omaishoidon sijaisavun palvelun päättäminen 1.3.2025 lukien ja kuntouttavan päivätoiminnan sekä omaishoidon sairaanhoitaja ja lääkäripalvelun laajentaminen

Saapuvilla olleet jäsenet

Sari Silventoinen, puheenjohtaja
Pirjo Komulainen, 1. varapuheenjohtaja
Jaana Diakite, varajäsen
Matleena Eemola
Jaakko Haapamäki, poistui 17:10
Markku Jahnukainen, poistui 18:55
Kim Kiuru
Satu Lampi
Tuula Latosuo
Ismo Nöjd
Ossi Ollikainen
Anna Pulkkinen
Mia Rundgren
Lauri Untamo
Lotta Vainiola, saapui 16:34

Muut saapuvilla olleet

Satu Hahtonen, hallintosihteeri, sihteeri
Merja Heikkonen, vammaisneuvoston edustaja
Kristiina Kariniemi-Örmälä, integraatiojohtaja
Veikko Ollila, vanhusneuvoston edustaja
Helinä Perttu, aluehallituksen puheenjohtaja, saapui 16:50
Onni Pusa, nuorisovaltuuston edustaja, saapui 16:42
Virpi Rätty, aluehallituksen edustaja, poistui 17:05
Mari Patronen, palvelujohtaja
Katja Vuori, johtava asiantuntija, poistui 18:27
Minna Koivumäki, kotona asumista tukevien palvelujen päällikkö, saapui 17:01

Poissa

Raija Kontio, hyvinvointialuejohtaja
Riina Mattila

Allekirjoitukset

Sari Silventoinen
Puheenjohtaja

Satu Hahtonen
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue 29.01.2025 klo 15:23. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Pirjo Komulainen

Ismo Nöjd

§ 1**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kokouskutsu on lähetettävä hallintosäännön § 147 mukaan 4 päivää ennen lautakunnan kokousta kullekin jäsenelle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus.

Kutsu jäsenille on toimitettu 17.1.2025 ja esityslista on julkaistu Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Pöytäkirja pidetään nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla tarkastamisen jälkeen.

Lautakunta on päätösvaltainen, kun enemmän, kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Kariniemi-Örmälä, integraatiojohtaja

Lautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

§ 2**Pöytäkirjan tarkastaminen**

Kokoukselle valitaan palveluiden järjestämisen lautakunnan jäsenistä kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Kariniemi-Örmälä, integraatiojohtaja

Palveluiden järjestämisen lautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Pirjo Komulaisen ja Ismo Nöjdin.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Palveluiden järjestämisen lautakunta, § 23,05.06.2024
Palveluiden järjestämisen lautakunta, § 3, 22.01.2025**§ 3****Omaishoidon tuen palvelujen myöntämisen perusteet**

KEUHDno-2023-1102

Palveluiden järjestämisen lautakunta, 05.06.2024, § 23

Valmistelijat / lisätiedot:

Katja Vuori, johtava asiantuntija, katja.vuori@keusote.fi

Liitteet

- 1 Omaishoidon tuen myöntämisperusteet 2024 FINAL
- 2 Liite 1 Hoitoisuusryhmät palkkiot ja vapaa-oikeus
- 3 Kooste ja vastaukset OHT lausuntopyynnön vastineisiin

Keusoten omaishoidon soveltamisohjeet ovat tulleet voimaan lokakuussa 2020. Ohjeita käytäntöön sovellettaessa on huomattu tarve ohjeiden tarkentamiseen. Toive soveltamisohjeiden päivittämiselle on noussut sekä asiakaskunnasta, että palvelutarpeenarvioita ja päätöksiä tekeville viranhaltijoilta.

Omaishoidon soveltamisohjeiden on toivottu mahdollistavan omaishoitajuuden sekä omaishoidon palkkion jakamisen useamman hoitajan kesken. Luonnoksessa omaishoidon tuen soveltamisohjeiksi voidaan omaishoidon tuki jakaa kahden omaishoitajan kesken heidän suostumuksellaan. Omaishoidon tuki voidaan jakaa esimerkiksi lapsen vanhempien ollessa yhteishuoltajia ja lapsen asumisen tapahtuessa vuoroasumisena. Samoin omaishoidon tuki voidaan jakaa kahden hoitajan kesken tilanteissa, joissa iäkästä vanhempaa hoitaa vuorotellen kaksi omaishoitajaa. Koska edellä mainituissa tilanteissa omaishoitaja ei ole yhtäjaksoisesti ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin sidottuna omaishoittoon, ei hänelle synny erillistä oikeutta lakisääteisiin omaishoidon vapaisiin.

Sekä lasten ja nuorten että aikuisten kohdalla omaishoidon tuen hoitoisuusryhmä 3 ja hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen palkkio on yhdistetty samaan luokkaan. Aiemmin luokat olivat erillään, mutta palkkion suurus oli silloinkin sama. Voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen palkkiota ei makseta, jos hoitajalla on tältä ajalta vähäistä suurempia työtuloja tai hän saa vuorotteluvapaalain 13 §:n mukaista vuorottelukorvausta tai alle 16 -vuotiaan lapsen sairausvakuutuslain 10 luvun mukaista erityishoitorahaa (Laki omaishoidon tuesta 5 §).

Soveltamisohjeen luonnoksessa kuvataan sosiaalihuoltolain mukaista omaistaan tai läheistään hoitavan vapaata (muu omaishoito). Palvelu tulee kyseeseen silloin, kun kriteerit omaishoitosopimuksen tekemiselle ovat olemassa, mutta omaishoitajana toimiva ei ole halunnut tehdä varsinaista omaishoitosopimusta. Näissäkin tapauksissa vaaditaan kirjaukset hoito- tai palvelusuunnitelmaan omaishoitajan antamasta sitovasta hoidosta ja huolenpidosta tehtävineen. Sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja myönnetään tarveharkinnan ja määrärahojen puitteissa. Edellä mainitun palvelun

ollessa sitovaa ja vaativaa, on hoitajan mahdollista saada enintään 3 vrk kuukaudessa vapaita. Vapaat voidaan järjestää samoilla järjestämistavoilla kuin sopimusomaishoitajien kohdalla.

Ehdotus

Esittelijä: Leena Säkäjärvä, asiakasohjauksen päällikkö

Palveluiden järjestämisen lautakunta:

- Päättää hyväksyä omaishoidon soveltamisohjeisiin ehdotetut muutokset 1.8.2024 alkaen.

Käsittely:

Johtava asiantuntija Katja Vuori piti asiasta alustuksen.

Kirsi Loponen teki palautusesityksen Riina Mattilan kannattamana, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun. Myöntämisperusteita ja soveltamisohjeita tarkennettava seuraavista kohdista:

- **1 Omaishoidon tuen myöntämisen periaatteet**
- **3 Palvelutarpeen arviointi**
- **4 Hoitopalkkiot ja hoitoisuusryhmät**
- **10.2. Omaishoitajan hyvinvointi- ja terveystarkastukset**
- **10.3. Muu vapaa**

Päätös

Lautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Palveluiden järjestämisen lautakunta, 22.01.2025, § 3

Valmistelija / lisätiedot:

Katja Vuori, johtava asiantuntija, katja.vuori@keusote.fi

Liitteet

- 1 Omaishoidon-tuen-myöntämisperusteet-ja-soveltamisohjeet-1.10.2020
- 2 LUONNOS Omaishoidon tuen myöntämisperusteet patu 22.1.2025 (2)
- 3 OHT soveltamisohjeiden myöntämisperusteiden tarkennukset
- 4 Palveluiden järjestämisen lautakunta korjaustarpeet 5.6.2024
- 5 Lausuntopyyntö neuvostoille 19.12.2024
- 6 Lausunto esityksestä omaishoidon palkkioihin ja omaishoidon soveltamisohjeeseen 9.1.2025 _ Omaishoitajärjestöt
- 7 Lausunto omaishoidon palkkioista sekä omaishoidon soveltamisohjeista Nurmijärven vanhusneuvosto 28.12.2024
- 8 Omaishoidon palkkiot ja soveltamisohjeet lausunto HVA vanhusneuvosto 8.1.2025
- 9 Vammaisneuvoston_lausunto_7.1.2025
- 10 Neuvostojen kommentit OHT soveltamisohjeeseen

Omaishoidon soveltamisohjeet olivat palvelujen järjestämisen lautakunnan päätöksenteossa 5.6.2024. Palvelujen järjestämisen lautakunta palautti myöntämisen perusteet uudelleen valmisteluun. Lautakunnan pyytämät tarkennukset on huomioitu ohjeessa ja merkitty vihreällä fontilla. Pyydetty RAI-mittareiden arvot on tuotu esille violetilla fontilla. Luonnokseen tehdyt muutokset verrattuna nykyiseen soveltamisohjeeseen on tehty punaisella fontilla.

Koska omaishoidon saajien määrä kasvaa lasten ja nuorten hoitoisuusluokassa 1, on vammaispalveluissa huomattu tarve tarkentaa omaishoidon tuen myöntämisperusteita kyseisessä luokassa. Nämä ehdotukset tuodaan nyt uusina palvelujen järjestämisen lautakunnan päätöksentekoon vammaispalvelujen toiveesta (sinisellä fontilla luonnoksessa).

Alle on kuvattu vammaissosiaalityössä vaadittavat toimenpiteet lasten ja nuorten palkkioluokassa 1 soveltamisohjeen hyväksytyjen muutosten jälkeen.

- Mikäli asiakkaan hoitoisuusluokkaan on tulossa muutoksia, joudutaan tekemään palvelutarpeen arviointi, omaishoitosuunnitelman tarkastaminen ja samoin uusi viranhaltijapäätös.
- Muutosprosessiin kuuluu myös omaishoitajan ja asiakkaan informointi muutoksesta kirjallisesti, asiakkaan neuvonta palvelujen hakemisesta, omaishoitosopimuksen kirjallinen irtisanominen, uuden sopimuksen toimittaminen omaishoitajalle allekirjoitettavaksi sekä kuulemiskirjeet asianosaisille.
- Sopimusten irtisanomiseen päädyttyäessä noudatetaan kahden kuukauden irtisanomisaikaa.
- Lasten ja nuorten palkkioluokassa 1 olevat asiakkaat käydään läpi vuoden 2025 aikana ja tarkistetaan oikeus omaishoidon tuen jatkumiseen. Tarkka aikataulukon etenemisestä tehdään vammaispalveluissa palvelujen järjestämisen lautakunnan päätöksen jälkeen huomioiden kokonaisuuden vaatimat toimenpiteet.

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Kariniemi-Örmälä, integraatiojohtaja

Palvelujen järjestämisen lautakunta päättää hyväksyä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen Omaishoidon tuen myöntämisen perusteet 1.2.2025:

- Omaishoidon tuen myöntämisen perusteet astuu voimaan 1.2.2025 uusien asiakkaiden osalta.
- Lasten ja nuorten palkkioluokassa 1 olevien asiakkaiden osalta vammaispalveluissa laaditaan tarkempi toimeenpanon suunnitelma heidän omaishoidon kriteerien täyttymisen arvioinnista uuden omaishoidon tuen myöntämisen perusteiden mukaisesti.

Käsittely:

Pidettiin kokoustauko klo 17:45-17:50.

Muutosehdotus 1:

Matleena Eemola teki muutosehdotuksen Anna Pulkkisen, Satu Lammen, ja Jaana Diakiten kannattamana:

4.1 Lasten ja nuorten hoitoisuusryhmä (s.10)

Kohta "Oikeutta omaishoidon tukeen ei synny, jos hoidettavan avuntarve on pääasiassa sanallista ohjausta ja muistuttelua"...' poistetaan tai muotoillaan uudelleen seuraavasti:

"Oikeutta omaishoidon tukeen ei synny, jos hoidettavan avuntarve on vähäistä ja koostuu yksinomaan satunnaisesta sanallisesta ohjauksesta ja muistuttelusta. Sen sijaan jatkuva ja ympärivuorokautisesti sitova sanallinen ohjaus, joka on tarpeen hoidettavan toimintakyvyn ylläpitämiseksi, voi olla peruste tuen myöntämiselle."

Muutosehdotus 2:

Matleena Eemola teki muutosehdotuksen Satu Lammen ja Jaana Diakiten kannattamana.

4.1 Lasten ja nuorten hoitoisuusryhmä (s.11)

Esitetään poistettavaksi ehdotetun kappaleen "omaishoidon tuen saannin syynä voi olla myös psyykkisesti kuormittava tilanne..." säilyttämistä alkuperäisessä muodossaan:

Omaishoidon tuen saannin syynä voi olla myös psyykkisesti kuormittava hoitotilanne. Silloin haasteellisesti käyttäytyvä hoidettava tarvitsee perustellusta syystä jatkuvaa valvontaa, haasteellisten tilanteiden ennakoimista. Haasteellisuus/kuormittavuus ja valvonnan tarve voi aiheutua mm. tilanteeseen sopimattomasta tai aggressiivisesta käytöksestä, aistitoimintojen ja/tai psyykkisen toimintakyvyn alenemisesta, eritteillä sotkemisesta, karkailusta, hoitokielteisyydestä, epäluuloisuudesta/ harhaisuudesta, pakkotoiminnoista, jatkuvasta toistamisesta, oman turvallisuutensa tai muiden turvallisuuden vaarantamisesta. (toistoa aiemmasta).

Muutosehdotus 3:

Matleena Eemola teki muutosesityksen Satu Lammen ja Jaana Diakiten kannattamana.

4.1 Lasten ja nuorten hoitoisuusryhmä (s.11)

Kohdasta "Hoitotyö on fyysisesti ja/tai psyykkisesti erityisen raskasta" poistetaan sana 'erityisen', jolloin lause kuuluu:

Hoitotyö on fyysisesti ja/tai psyykkisesti raskasta.

Muutosehdotus 4:

Matleena Eemola teki muutosehdotuksen Lotta Vainiolan ja Satu Lammen kannattamana.

5. Sosiaalihuoltolain mukainen omaistaan tai läheistään hoitavan vapaa (s. 18-19)

Säilytetään alkuperäinen kappale muuttamattomana, ja lisätään siihen viittaus sosiaalihuoltolain 27 b §:ään.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty neljä kannatettua muutosehdotusta, asiasta on äänestettävä. Äänestystavaksi todettiin äänestäminen käyttäen sähköistä kokoushallintajärjestelmää, jota täydennetään nimenhuutoäänestyksellä siltä osin, kuin jäsenet eivät ole äänestäneet järjestelmän kautta.

Äänestys 1, muutosehdotus 1

Äänestysjärjestys:

JAA = Pohjaesitys

EI = Matleena Eemolan muutosesitys 1

Äänestyksen tulos: 1 JAA-ääni, 13 EI-ääntä

JAA

Lauri Untamo

EI

Lotta Vainiola

Pirjo Komulainen

Ismo Nöjd

Markku Jahnukainen

Matleena Eemola

Sari Silventoinen

Anna Pulkkinen

Satu Lampi

Jaana Diakite

Mia Rundgren

Kim Kiuru

Ossi Ollikainen

Tuula Latosuo

Äänestys 2, muutosehdotus 2:

Äänestysjärjestys:

JAA = Pohjaesitys

EI = Matleena Eemolan muutosesitys 2

Äänestyksen tulos: 3 JAA-ääntä, 11 EI-ääntä

JAA = 3

Lauri Untamo

Sari Silventoinen

Mia Rundgren

EI = 11

Satu Lampi

Pirjo Komulainen

Lotta Vainiola

Jaana Diakite

Ismo Nöjd

Anna Pulkkinen

Matleena Eemola

Markku Jahnukainen

Kim Kiuru

Ossi Ollikainen

Tuula Latosuo

Äänestys 3, muutosehdotus 3

Äänestysjärjestys:

JAA = Pohjaesitys

EI = Matleena Eemolan muutosehdotus 3

Äänestyksen tulos: 3 JAA-ääntä, 11 EI-ääntä

JAA

Lauri Untamo

Mia Rundgren

Sari Silventoinen

EI

Lotta Vainiola

Jaana Diakite

Pirjo Komulainen

Satu Lampi

Matleena Eemola

Ismo Nöjd

Markku Jahnukainen

Anna Pulkkinen

Kim Kiuru

Ossi Ollikainen

Tuula Latosuo

Äänestys4 , muutosehdotus 4

Äänestysjärjestys:

JAA = Pohjaesitys

EI = Matleena Eemolan muutosehdotus 4

Äänestyksen tulos: 3 JAA-ääntä, 10 EI-ääntä, 1 TYHJÄ-ääni

JAA

Lauri Untamo

Jaana Diakite

Sari Silventoinen

EI

Matleena Eemola

Satu Lampi

Pirjo Komulainen

Anna Pulkkinen

Lotta Vainiola

Markku Jahnukainen

Ismo Nöjd

Kim Kiuru

Ossi Ollikainen

Tuula Latosuo

TYHJÄÄ

Mia Rundgren

Muutettavat kohdat kokonaisuudessaan:

4.1 Lasten ja nuorten hoitoisuusryhmä

Alin palkkioluokka. Seuraavien kriteereiden on täytyttävä:

- Hoidettava tarvitsee merkittävästi enemmän hoitoa ja huolenpitoa kuin ikäisensä lapsi keskimäärin.
- Hoidettava tarvitsee ikätasoon nähden poikkeuksellisella tavalla päivittäin toistuvasti vahvaa ohjausta, valvontaa ja apua useissa päivittäisissä toiminnoissa (esim. siirtymisissä, liikkumisessa, WC-käynneissä, peseytymisessä, pukeutumisessa ja ruokailussa eri vuorokauden aikoina).
- Oikeutta omaishoidon tukeen ei synny, jos hoidettavan avuntarve on vähäistä ja koostuu yksinomaan satunnaisesta sanallisesta ohjauksesta ja muistuttelusta. Sen sijaan jatkuva ja ympärivuorokautisesti sitova sanallinen ohjaus, joka on tarpeen hoidettavan toimintakyvyn ylläpitämiseksi, voi olla peruste tuen myöntämiselle.
- Hoidon sitovuutta ja vaativuutta arvioitaessa tarkastellaan esimerkiksi yöaikaisen hoidon säännöllisyyttä, kommunikoinnin vaikeutta, tarvetta jatkuvalla toiminnanohjaukselle, apuvälineiden runsautta, lääkehoitoa ja terveydentilasta johtuvaa valvonnan tiiviyyttä sekä hoitajan toteuttamia kuntoutus- ja hoitotoimenpiteitä.
- Hoidettava tarvitsee lähes ympärivuorokautista hoitoa, huolenpitoa, valvontaa ja ohjausta päivittäisissä henkilökohtaisissa toiminnoissa (pukeutuminen, peseytyminen, ruokailu, wc-toiminnot, hygieniahoito ja lääkehoidon toteutus). Hoidon vaativuus edellyttää ympärivuorokautista hoitajan sitoutumista hoidettavan hoitoon ja huolenpitoon ja hoitajan tulee asua samassa taloudessa hoidettavan kanssa. Omaishoidettava voi olla yksin pieniä hetkiä (korkeintaan 2-3 tuntia).
Omaishoidon ajallisen sitovuuden lisäksi omaishoidon sitovuutta lisäävinä tekijöinä huomioidaan:
 - Omaishoidon sitovuuden vaikutus omaishoitajan työssäkäyntiin (mahdollinen lyhennetty työaika tai muut merkittävät työntekoon liittyvät erityisjärjestelyt).
 - Omaishoidon sitovuuden edellyttämät muut merkittävät ja tavanomaisesta poikkeavat muutokset tai järjestelyt omaishoitajan arjessa.
- Hoitotyö on fyysisesti ja/tai psyykkisesti (POISTETTU: erityisen) raskasta.
- Hoidettava voi tarvita perustellusta syystä jatkuvaa valvontaa ja toimintoja joutuu ennakoimaan. Haasteellisuus/kuormittavuus ja valvonnan tarve voi aiheutua mm. tilanteeseen sopimattomasta tai aggressiivisesta käytöksestä, psyykkisen toimintakyvyn alenemisesta, karkailusta, hoitokielteisyydestä, vaikeista pakkotoiminnoista, oman turvallisuutensa tai muiden turvallisuuden vaarantamisesta, itsensä vahingoittamisesta.
- Lapsen tai nuoren hoidon toteuttaminen edellyttää hoidosta huolehtivan erityistä perehtyneisyyttä hoidettavan terveydelliseen tilanteeseen ja hoidon sekä kuntoutuksen asianmukaiseen toteuttamiseen (esim. syöttöletkuruokinnasta huolehtiminen, vaativasta lääkehoidosta huolehtiminen, arjen struktuurista huolehtiminen) ja/tai lapsen tai nuoren käyttäytymisen erityispiirteisiin.

Omaishoidon tuen saannin syynä voi olla myös psyykkisesti kuormittava hoitotilanne. Silloin haasteellisesti käyttäytyvä hoidettava tarvitsee perustellusta syystä jatkuvaa

valvontaa, haasteellisten tilanteiden ennakointia. Haasteellisuus/kuormittavuus ja valvonnan tarve voi aiheutua mm. tilanteeseen sopimattomasta tai aggressiivisesta käytöksestä, aistitoimintojen ja/tai psyykkisen toimintakyvyn alenemisesta, eritteillä sotkemisesta, karkailusta, hoitokielteisyydestä, epäluuloisuudesta/ harhaisuudesta, pakkotoiminnoista, jatkuvasta toistamisesta, oman turvallisuutensa tai muiden turvallisuuden vaarantamisesta.

5 Sosiaalihuoltolain mukainen omaistaan tai läheistään hoitavan vapaa (s.18-19)

Sosiaalihuoltolain 27 b §

Omaisien tai läheisen antama säännöllinen hoito ja huolenpito evät aina täytä omaishoidon tuen myöntämisperusteita, esimerkiksi kun

- hoidettavan hoidon ja huolenpidon pääasiallinen järjestämistapa ei ole omaishoito, vaan hoito järjestetään pääasiassa muiden, julkisten palvelujen avulla ja/tai
- hoidettavan tarvitsema ja/tai hoitajan antama hoidon sitovuus ja vaativuus eivät täytä myöntämisperusteissa edellytettävää tasoa ja/tai
- hoitaja ei halua tehdä sopimusta omaishoidosta

Omaisien tai läheisen antama hoito ja huolenpito voi tällaisessakin tilanteessa edellyttää hoitajalle tarjottavaa tukea. Erotuksena sopimukseen perustuvasta ja laissa omaishoidon tuesta tarkoitettusta omaishoidosta, käytetään tällaisesta tilanteesta nimitystä muu omaishoito. Muu omaishoito on sisällöltään henkilökohtaisen hoidon, huolenpidon ja kuntoutuksen tarpeisiin vastaavaa, eli kohdentuu sisällöllisesti samoihin asioihin kuin sopimukseen perustuvakin omaishoito.

Tarve ja mahdollisuus muun omaishoidon tukemiseksi arvioidaan aina, mikäli varsinaisen omaishoidon tuen myöntämisperusteet eivät täyty.

Kuntayhtymä voi tukea muuta omaishoitoa tarjoamalla hoitajalle:

- Sosiaalihuoltolain mukaista neuvontaa ja ohjausta.
- Tarpeeseen vastaavia sosiaalihuoltolain mukaisia palveluita.

Muun omaishoidon tueksi myönnettävät Sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut edellyttävät, että omaishoitajan antama hoito ja huolenpito on kirjattu hoidettavan hoito- tai palvelusuunnitelmaan.

Muun omaishoidon tueksi voidaan omaishoitajalle myöntää kuntayhtymän palveluvalikoimassa olevia sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja tarveharkinnan ja määrärahojen puitteissa. Sosiaalihuoltolain mukaisia omaistaan tai läheistään hoitavalle henkilölle tarkoitettuja vapaapäiviä voidaan myöntää, kun omaisen antama hoito ja huolenpito on päivittäin sitovaa ja omaistaan hoitavan tehtävät on kirjattu hoidettavan hoito- ja palvelusuunnitelmaan.

Vapaiden määrä voi olla enintään 2 vuorokautta kuukaudessa silloin, kun hoidon sitovuus ja vaativuus eivät täytä omaishoidon tuen myöntämiskriteereitä ja enintään 3 vuorokautta kuukaudessa silloin, kun omaishoito on ympärivuorokautisesti sitovaa ja vaativaa, mutta hoitaja ei halua tehdä sopimusta omaishoidon tuesta. Muuta omaishoitoa tukevien Vapaiden järjestämisessä voidaan käyttää vastaavia järjestämistapoja kuin lakisääteisten omaishoitajan vapaiden järjestämisessä.

Muun omaishoidon tukeminen voi toteutua myös hoidettavalle myönnettyin palveluin olemassa olevan palveluvalikoiman, tarveharkinnan ja määrärahojen puitteissa.

Omaistaan tai läheistään hoitava henkilö voidaan ohjata myös 3. sektorin tarjoaman tuen piiriin, esimerkiksi vertaistuen, virkistyksen ja omaishoitoa tukevan valmennuksen ja koulutuksen osalta. Omaistaan tai läheistään hoitavaan henkilöön ei sovelleta tämän asiakirjan lukuja 7-17, joiden sisältö perustuu lakiin omaishoidon tuesta.

Muuhun omaishoitoon ei sovelleta tämän soveltamisohjeen lukuja 7- 17, joiden sisältö perustuu lakiin omaishoidon tuesta.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan, mutta lautakunta päätti tehdä edellisessä kohdassa selostetut muutokset omaishoidon tuen myöntämisen perusteisiin.

Tiedoksi

Vammaisten palvelujen päällikkö, vammaisten palvelujen johtava asiantuntija, kotona asumista tukevien palvelujen päällikkö, kotona asumista tukevien palvelujen johtava asiantuntija

§ 4**Liikkumista tukevien palvelujen myöntämisen perusteet**

KEUHDno-2025-198

Valmistelija / lisätiedot:

Sari Pesu, vs. vammaispalvelujen päällikkö, sari.pesu@keusote.fi

Liitteet

- 1 Liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohje hyväksytty 27.11.2023
- 2 LUONNOS Liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohje 22.1.2025
- 3 Vammaisneuvoston perustelut soveltamisohjeen tarkennuksille
- 4 Lausuntopyyntö neuvostoille 20.12.2024
- 5 Vammaisneuvoston_lausunto_7.1.2025 (6)
- 6 Lausunto_liikkumista_tukevat_palvelut_Nurmijärven_vanhusneuvosto (1)
- 7 Lausunto_liikkumista_tukevat_palvelut_HVA_vanhusneuvosto (1)

Liikkumista tukeviin palveluihin kuuluvat sekä sosiaalihoitolain mukaiset liikkumista tukevat palvelut että vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu. Palvelua järjestetään henkilöille, joiden kotikunta on Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen tai Tuusula.

Nykyinen soveltamisohje on hyväksytty palvelujen järjestämisen lautakunnassa 27.11.2023. Vammaisneuvoston kokouksesta 25.4.2024 on tullut pyyntö korjata sanamuoto sosiaalihoitolain mukaisen kuljetuspalvelun kohdalla. Uusi vammaispalvelulaki on tullut voimaan 1.1.2025.

Tarkennuksia on tehty luonnoksen kappaleisiin:

- 2.2 Sosiaalihoitolain perusteella myönnettävien liikkumista tukevien palvelujen taloudellinen tarveharkinta
- 2.3 Sosiaalihoitolain mukaisten liikkumista tukevien palvelujen toteuttamistavat
- 2.3.4 Sosiaalihoitolain perusteella myönnettävien matkojen määrä

Muutetut kohdat näkyvät luonnoksen tekstiosiossa lihavoituina ja kursivoituina (stilisoidaan normaaliksi tekstiksi luonnoksen hyväksymisen jälkeen).

Luonnokseen tehdyillä korjauksilla, jotka liittyvät sosiaalihoitolain mukaiseen liikkumisen tukeen vältetään tuloajan ehdottomuus ja tuodaan esille viranhaltijan huomioivan asiakkaan yksilöllisen kokonaistilanteen päätöstä tehdessään. Samoin luonnokseen on lisätty sosiaalihoitolain 23 §, josta ilmenee sosiaalihoitolain mukaisen liikkumista tukevien palvelujen tarkoitus ja asiakkaat, kenelle palvelu on suunnattu. Viimeisimpänä tarkennuksena on sosiaalihoitolain perusteella myönnettävien matkojen olevan pääsääntöisesti enintään kahdeksan yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa.

Uusi vammaispalvelulaki on hyväksytty 1.3.2023 ja laki on tullut voimaan 1.1.2025. Luonnokseen on korjattu myös vammaispalvelulain mukaista liikkumista tukevan palvelun sisältöä nykyisen voimassa olevan vammaispalvelulain mukaiseksi.

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Kariniemi-Örmälä, integraatiojohtaja

Palveluiden järjestämisen lautakunta päättää hyväksyä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen liikkumista tukevien palvelujen 27.11.2023 hyväksytyyn soveltamisohjeeseen tehtävät tarkennukset liitteen 2 mukaisesti.

Käsittely:

Sari Silventoinen teki ehdotuksen tekniseksi korjaukseksi, korjataan:

- Kohtaan 3.1. vammaisuuden määritelmä (VpL 2 §) ajantasaisesta vammaispalvelulaista 1075/2024.
- s. 23 ohjeisiin liittyvää lainsäädäntöä: kohta vammaispalvelulaki 1075/2024.

Katja Vuori teki ehdotuksen tekniseksi korjaukseksi: Sana soveltamisohje muutetaan myöntämisen perusteiksi.

Lautakunta hyväksyy nämä tekniset korjaukset yksimielisesti.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan teknisin korjauksin.

Tiedoksi

Vammaisten palvelujen päällikkö, vammaisten palvelujen johtava asiantuntija, kotona asumista tukevien palvelujen päällikkö, kotona asumista tukevien palvelujen johtava asiantuntija

§ 5**Ikääntyneiden omaishoidon sijaisavun palvelun päättäminen 1.3.2025 lukien ja kuntouttavan päivätoiminnan sekä omaishoidon sairaanhoitaja ja lääkäripalvelun laajentaminen**

KEUHDno-2025-229

Valmistelija / lisätiedot:

Minna Koivumäki, kotona asumista tukevien palvelujen päällikkö, minna.koivumaki@keusote.fi

Liitteet

1 Omaishoidon sijaisavun palvelun päättäminen palvelujen järjestämisen lautakunta 22.1.2025

Ikääntyneiden omaishoidon tuen palvelukokonaisuutta tarkastellaan osana palvelujen verkostosuunnitelmaa ja hyvinvointialueohjelmaa. Tavoitteena on turvata lakisääteiset, tarkoituksenmukaiset ja yhdenvertaiset palvelut käytettävissä olevilla resursseilla.

Omaishoitoa tukevana palveluna Keusotessa järjestetään lakisääteisen vapaan aikaista hoitoa asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaan:

- Perhehoitona osa- tai ympärivuorokautisesti perhekodissa tai hoidettavan kotona.
- Palvelusetelillä, jolla voi hankkia hoitopalvelua.
- Ympärivuorokautisena hoitona lyhytaikaishoidon yksikössä.

Ei lakisääteisenä omaishoitoa tukevana palveluna Keusote on tarjonnut yksilölliseen palvelutarpeen arviointiin perustuen:

- kuntouttava päivätoimintaa
- omaishoidon sijaisapua

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen yli 65-vuotiaille omaishoidon tuen asiakkaille on tarjottu asiakkaan kotiin vietävää omaishoidon sijaisapua vuodesta 2020 lähtien kaikissa kunnissa. Aiemmin palvelua oli vain Järvenpäässä ja Nurmijärvellä.

Vuonna 2024 Järvenpään ja Nurmijärven alueen omaishoidon tuen luokan 2 ja 3 asiakkaille on järjestetty lääkäri -sairaanhoitaja -palvelua pilottina. Pilottia edelsi kyseisellä alueella käytössä ollut lääkäripalvelun toimintamalli. Tavoitteena on laajentaa omaishoidon sairaanhoitaja - lääkäri -toimintamalli Keusote-tasoiseksi. Laajennuksen myötä voidaan palvelua tarjota myös Hyvinkään, Mäntsälän, Pornaisten ja Tuusulan omaishoidon tuen asiakkaille.

Keusoten kuntayhtymän alkaessa ikääntyneiden päivätoimintaa järjestettiin Hyvinkäällä, Mäntsälässä, Nurmijärvellä kolmessa toimipisteessä sekä Tuusulassa. Säästösyistä päivätoiminnan palvelua vähennettiin. Kuntouttavaa päivätoimintaa järjestetään tällä hetkellä Hyvinkäällä, Mäntsälässä ja Nurmijärvellä yhdessä toimipisteessä (Klaukkalassa). Tavoitteena on laajentaa kuntouttavaa päivätoimintaa Järvenpää-Tuusulan alueelle.

Ei lakisääteisen omaishoidon sijaisavun lakkauttaminen mahdollistaa sairaanhoitaja – lääkäri -toimintamallin sekä kuntouttavan päivätoiminnan laajentamisen kohdentamalla henkilöstöresurssi uudella tavalla. Omaishoidon sijaisavun päättäminen ei tarkoita, että asiakkaat jäävät ilman palvelua, vaan kunkin asiakkaan kohdalla arvioidaan palvelukokonaisuuden järjestäminen asiakkaan yksilöllisen tilanteen mukaan. Muutosten tavoitteena on parantaa tuotettavien palvelujen vaikuttavuutta kotona asumisen tukena ja asumispalveluun siirtymisen viivästyttämisenä.

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Kariniemi-Örmälä, integraatiojohtaja

Palvelujen järjestämisen lautakunta päättää hyväksyä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden:

- Omaishoidon tuen asiakkaille tarjotun kotiin vietävän omaishoidon sijaisavun lakkauttamisen 1.3.2025 lukien.
- Omaishoidon sairaanhoitaja - lääkäripalvelun toimintamallin laajentamisen.
- Kuntouttavan päivätoiminnan laajentamisen.

Käsittely:

Palautusesitys:

Pirjo Komulainen teki palautusesityksen Kim Kiurun, Lotta Vainiolan sekä Jaana Diakiten kannattamana.

Asia palautetaan uudelleen valmisteluun, jossa arvioidaan sijaisavun lakkauttamisen vaikutuksia kustannuksiin, henkilöstöön, omaishoitajan ja omaishoidettavan hyvinvointiin ja jaksamiseen sekä pyydetään vanhus- ja vammaisneuvostolta lausunto asiasta.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty kannatettu palautusesitys, asiasta on äänestettävä. Äänestystavaksi todettiin äänestäminen käyttäen sähköistä kokoushallintajärjestelmää, jota täydennetään nimenhuutoäänestyksellä siltä osin, kuin jäsenet eivät ole äänestäneet järjestelmän kautta.

Äänestys

Äänestysjärjestys

JAA = Pohjaesitys, jatketaan asian käsittelyä

EI = Pirjo Komulaisen palautusesitys

Äänestyksen tulos: 5 JAA-ääntä, 8 EI-ääntä

JAA

Mia Rundgren
Sari Silventoinen
Anna Pulkkinen
Lauri Untamo
Matleena Eemola

EI

Ismo Nöjd
Lotta Vainiola

Jaana Diakite
Satu Lampi
Kim Kiuru
Ossi Ollikainen
Tuula Latosuo
Pirjo Komulainen

Päätös

Lautakunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Muutoksenhakukielto

§1, §2

Muutoksenhakukielto**Muutoksenhakukielto**

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta. Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä

- päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (hyvinvointialuelaki 141 §),
- hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista (laki oikeudenkäynnistä hallintotuomioistuimissa 6§),
- päätöksestä, josta lainsäädännön nojalla ei voi hakea muutosta (lainkohta mainittava erikseen päätöksen perusteluissa) tai
- hankintapäätöksestä, jota ei tehdyn hankinta-oikaisun johdosta muuteta (hankintalaki 126 § ja 132 §).

Oikaisuvaatimus

§3, §4, §5

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- hyvinvointialueen jäsen
- hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää tai nähtäville asettamispäivää ei lueta määräaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
PL 46 05801 Hyvinkää
Sähköpostiosoite: kirjaamo.hva@keusote.fi
Puhelin: 050 497 4988, 050 497 4989
Käyntiosoite: Suutarinkatu 2, 05900 Hyvinkää

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi

-
- millä perusteella oikaisua vaaditaan

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kirjaamosta.

Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus lähetetään postitse tai sähköisesti aina oikaisua hakevan omalla vastuulla (hallintolaki 17 §).